No. 223.

BREDASCHE COURANT

Staat-, Letterkundig- en Nieuws-

Wetenschappelijk Blad.

Woensdag 20 September.

Frankrijk.

PARIJS, den 17den September.

Men verzekert dat het garnizoen dezer hoofdstad eerstdaags geheel zal verwisseld worden, en dat de Koning, vóór het vertrek van het tegenwoordige garnizoen, eene wapenschouwing over hetzelve zal houden.

— De Pruissische majoor *de Biron*, adjudant van den Kroonprins van Pruissen, is te Compiegne aangekomen en heeft van den hertog *van Orleans* verlof gekregen om alle de manoeuvres bij te wonen. — Aan het oordeel der officieren, in dit kamp liggende, is onderworpen de vraag of het van belang kan geacht worden om een of meer militaire spaarkassen op te rigten.

— De heer *Cousin* is naar Zwitserland vertrokken, om zijn onderzoek naar het openbaar onderwijs voort te zetten.

— Thans heeft zich ook het smaldeel van den schout-bij-nacht *Lalande* bij dat van den schout-bij-nacht *Gallois*, voor Tunis liggende, gevoegd. Men verzekert dat laatstgenoemde zeer ongesteld was, zoo zelfs dat hij aan [illegible] het bevel over de beide eskaders aan den schout bij nacht *Lalande* overlaten. Ook wilde men dat het eskader van den Kapudan-Pacha troepen te Tripoli zou ontscheept hebben, tot aanvulling van het verlies aan manschappen, hetwelk het garnizoen van Tripoli door de aldaar geheerscht hebbende pest geleden heeft. Daarna zou het genoemde smaldeel weder dadelijk naar Konstantinopel zijn onder zeil gegaan.

De vereenigde eskaders *Lalande* en *Gallois* bestaan uit de volgende bodems: de *Jena*, kommandant *Bourdais*; de *Montebello*, kommandant *Duval d'Ailly*; de *Suffren*, *Kergrist*; de *Algésiras*, *Gourbeyre*; uitmakende het eskader *Lalande*; en voorts de *Jupiter* (admiraalschip), kommandant *Quernel*, de *Santi Petri*, *Guerin des Essarts*, en de *Trident*, *Mouldait-Duplessis*. Behalve deze oorlogsvaartuigen, bevinden er zich bij de vloot nog onderscheidene kleinere vaartuigen, waaronder vele stoomboten.

De *Draakon*, een te Brest gebouwd linieschip is met 200 matrozen aan boord den 11den dezer uit Toulon aangekomen, en heeft bevel gekregen om zich, den volgenden morgen op weg naar de voor Tunis vereenigde eskaders te begeven.

— De stoomboot *le Phare*, den 11den met den hertog *van Namours* van Toulon naar Bona vertrokken, is denzelfden dag nog door de stoomboot *le Crocodile* gevolgd, die het gevolg van den hertog aan boord had.

— De *Toulonnais* meent dat de opening van den togt tegen Constantine uiterlijk op de 20sten September bepaald is. Dit blad geloofd niet aan het beweren van sommige bladen dezer hoofdstad, dat de bey van Constantine de verworpen vredes-voorslagen zou aannemen als onze troepen onder zijne muren genaderd waren, en dat de regering hiermede genoegen zoude nemen.

Den 12den des avonds zijn te Marseille de twee bataillons van het 12de regiment op zeven vaartuigen naar Bona ingescheept. De soldaten waren wel te moede.

— De twee volgende nadere telegraphische depeches zijn omtrent Spanje in het regeringsblad bekend gemaakt:

» De generaal bevel voerende in de 20ste militaire divisie, aan den minister van oorlog.

» Bayonne, den 13 Sept. 1837, 7 ure des avonds.

« Den 10den heeft de brigadier *Iriarte* Pampeluna verlaten, om de karlisten de Mura aan te tasten. Er is een gevecht voorgevallen, waarin aan de zijde der Christinos 150 man zijn buiten gevecht gesteld.

» De karlisten zijn echter gedwongen geworden de Arga over te trekken.

» Pampeluna is rustig, hoewel het uitwijken voortduurt. De troepen hebben zich den 11den op Puenta de la Reina gerigt, om zich met den generaal *Ulibarri* te vereenigen.

» Bayonne, 14 Sept. 1837, ten 7 ure des avonds.

» Den 10den had men te Madrid berigten uit Lissabon tot den 14den ontvangen; men was daar steeds in onderhandeling; maar had niets stelligs bepaald.

» *Iriarte* en *Ulibarri* bevonden zich den 12den te Puenta la Reina vereenigd, gereed om aan te vallen."

Niet zonder verwondering leest men in de bovenstaande depeches dat de brigadier *Iriarte* aan het hoofd van troepen uit Pampeluna getrokken is; terwijl men hem, op grond van vroegere depeches, reeds op een tamelijken afstand dier stad geloofde. Men moet thans, uit de bovenstaande berigten opmaken of dat *Oranga*, werkelijk zoo als gisteren gemeld, is het voornemen gehad heeft, om zijne benden tegen Pampeluna te doen oprukken, of dat *Iriarte*, zonder eenige andere reden dan de nabijheid des vijands, hem heeft aangetast. Zeker schijnt het dat er hardnekkig gevochten is, en de christinos de krijgskans die hun hier gelukkig scheen, nog verder zouden beproeven.

Behalve deze depeches, heeft men heden geene nadere [illegible] van de grenzen noch van Madrid ontvangen.

Het ministeriele ochtendblad, hetwelk geene latere berigten uit Madrid dan tot den 9den heeft, zegt, dat men er toen niet zonder ongerustheid was over de van verscheidene kanten op Madrid aanrukkende benden en vooral over de, naar het zich laat aanzien, plotselinge verschijning der zes duizend karlisten, ten zuiden van Madrid, in la Mancha; het *Journal* meent echter dat de maatregelen door *Espartero*, tot dekking der hoofdstad genomen, van dien aard waren, dat men geene vrees behoefde te koesteren. Uit het gisteren medegedeeld rapport van den generaal *Espartero*, heeft men echter kunnen zien dat de magt van dezen generaal zoo groot niet was, en bij zijne hoop op een goeden uitslag, in geval hij met de karlisten slaags geraakte, meer op de strijdlust zijner soldaten, dan op hun getal bouwde.

Men leest wegens de ongerustheid die te Madrid heerschte het volgende in het dagblad *Ecu des Comercio*:

» Gedurende den ganschen dag en avond van gisteren hebben hier de verontrustendste geruchten wegens de nadering der karlisten geloopen. Sommigen zeiden dat zij op Tarancon aanrukten, met den Pretendent aan hun hoofd; anderen meenden dat dit eene voorhoede van des Pretendenten leger was, zamengesteld uit de benden van *Cabrera* [van wiens voorgewende vlugt en dood men niets naders vernomen heeft, en die thans weder geheel in zijne vorige voor de christinos dreigende houding te voorschijn treedt]. Eindelijk werd verhaald, dat de verkennings-patrouilles van het eene of andere dier korpsen zich reeds te Aranjuez en te Churchon vertoond hadden. Die berigten, hoe veel tegenstrijdigs zij ook bevatten, hebben veel schrik verwekt. De bevolking van Madrid houdt zich echter kalm; zij schijnt besloten om den vijand, zoo hij zich durft vertoonen, kloekmoedig te ontvangen. Men zegt dat *Espartero* tusschen Molino en Cuença staat, en aldus groote hindernissen aan de plannen der opstandelingen zou kunnen in den weg leggen.

» Het schijnt dat de versterkte burgt Buergo de Osma in handen is gevallen van de troepen van *Zuriategui*, welke denzelven met 3000 man ruiterij en met geschut hebben aangetast. De generaal *Mendes-Vigo* heeft, nadat hij het bevel over zijne troepen aan *Puig-Semper* had opgedragen, zich naar Valladolid begeven, van waar hij naar Madrid zou gaan. Onze troepen blijven op eenige uren afstands, van de opstandelingen werkeloos; er wordt door hen niets tegen deze dreigende benden ondernomen. Reeds sedert eenigen tijd is de brigadier *Valdes* benoemd tot aanvoerder der troepen in Kastilie, maar hij bevindt zich nog te Cuença, waar hij, naar het schijnt, zijn opvolger wil afwachten."

Men leest verder in het ministeriele ochtendblad: » De minister van financien te Madrid, is meer ijverig dan gelukkig in zijne verrigtingen. Evenwel mag men hopen, dat hij zich geld zal weten te verschaffen en het hem gelukken zal om de orde in het hem opgedragen beheer wat te herstellen. De minister had eene zamenkomst met den heer *Ferres*, voorzitter der commissie voor de geldmiddelen, gehad, waarin over de memorie gehandeld is, welke de heer *Pizarro* dezer dagen aan de cortes heeft aangeboden. Daarin heeft eene verwarring tusschen het cijfer der vlottende schuld en dat der begrooting plaats gehad; waaromtrent men thans schijnt te zijn overeengekomen, om het bekend gemaakte te kort over beide te verdeelen en deszelfs bedrag niet te veranderen. Omtrent het in staat van beschuldiging stellen van den heer *Pizarro*, ter zake van zijn vroeger beheer, waarvan nog eenige dagen geleden sprake was en in welken geest door den heer *Suances* werkelijk een voorstel gedaan is, met hetwelk de cortes zich den 7den hebben bezig gehouden, is nog niets vastgesteld. In weerwil dat de heer *Pizarro* bij die vergadering niet gezien is, schijnt het genoemde voorstel in deze oogenblikken weinig bijval bij dezelve te vinden. De afgevaardigde *Fontan* heeft opgemerkt dat het belagchelijk zou zijn, om zich met zulke kleingeestigheden op te houden, terwijl de vijand op twaalf uren van Madrid stond.

» Het tijdstip der verkiezingen nadert; desniettemin schijnt de cortes aan geene sluiting hunner zitting te denken. De gematigde

arts. Adel wederom eenigen moed gevat, en bereidt zich op eene worsteling met hare tegenpartij voor. Onder de kandidaten voor het corpslidmaat, welke op de rondgaande lijsten staan, merkt men den heere *de Gor* en den heer *Martinez de la Rosa* op."

— Uit hoofde van den Zondag, is er heden geen beurs gehouden.

Duitschland.

FRANKFORT, den 16den September.

Uit St. Petersburg schrijft men, dat keizer *Nicolaas* den 29sten Augustus te Wosnesensk is aangekomen, en reeds den volgenden dag over de aldaar verzamelde vijfhonderd en vijftig eskadrons kavallerie en over de rijdende artillerie eene wapenschouwing heeft gehouden, na alvorens een *Te Deum* te hebben bijgewoond, waarbij, onder zoo vele duizende krijgslieden de diepste en plegtigste stilte heerschte. Den 31sten heeft Z. M. ook de infanterie geïnspecteerd.

— Volgens brieven uit Hanover zou Koning *Ernst August* van het plan tot intrekking der grondwet hebben afgezien, na zich overtuigd te hebben dat noch de bevolking, noch de Ministers, op weinige uitzonderingen na, evenmin als de meeste overige Duitsche Vorsten, hunne goedkeuring aan dat plan hechtten. Alleen zou hij, in overeenstemming met de lands standen eenige veranderingen ten aanzien van het beheer der domeinen willen invoeren. — De Kroonprins van Hanover, prins *George*, is thans, uit de zeebaden van Norderney, weder in de residentie aangekomen.

— HH. MM. de Keizer en de Keizerin van Oostenrijk zijn den 10den dezer, op het keizerlijk lustslot te Schönbrunn terug gekeerd.

— Van de italiaansche grenzen wordt van den 6den dezer geschreven, dat de oostenrijksche troepen onder den generaal *Radetzky*, nog niet tot het houden van manoeuvres waren bijeengetrokken, zoodat het gerucht, dat die troepen in Italië zouden zijn binnengerukt, om zich in de binnenlandsche oneenigheden te mengen, ongegrond blijkt te zijn.

— In het begin dezer maand zijn op Zante en Cefalonie hevige schokken van aardbeving bespeurd geworden, en op het vasteland van Morea is het dorp Pargo bijna geheel daardoor vernield.

Nederlanden.

BREDA, den 19den September.

Z. K. H. de Erfprins *van Oranje* is den 12den dezer te Wiesbaden aangekomen.

— Men schrijft uit 's Gravenhage van gisteren:

"Nadien onlangs vernomen heeft de Hooge Regering dezer dagen goedgevonden de kerkelijke kollegien bekend te maken of te houden met de voorschriften der wet van den 19den Maart 1815, N°. 18 (*Staatsblad n°.* 12), betrekkelijk de viering der dagen aan de openbare christelijke godsdienst toegewijd. Daartoe heeft zij besloten, uit hoofde er van wege de algemeene synode der Nederlandsche hervormde kerk, in derzelver jongste, in Julij ll. gehouden zitting was voorgedragen, dat die wet niet overal bekend blijkt te zijn, en ook niet allerwege gehandhaafd schijnt te worden met dien ernst dien de christelijke bedoeling des wetgevers eischt."

Men vernoemt uit de londensche bladen van den 16den dezer, dat de onlangs uit Rotterdam te Londen aangekomen hertog van is, *Cambridge* van Londen naar Douvres vertrokken, waar hij denkelijk eenige weken zal doorbrengen. Daar Z. K. H. vóór zijn vertrek uit Hanover, al zijne bezittingen in dat Rijk verkocht heeft, schijnt hij niet voornemens te zijn derwaarts terug te keeren. Zijne gemalin bevindt zich nog altijd op het slot Rumpenheim, nabij Frankfort, waar haar broeder, hertog *Willem* van Hessen-Kassel, zijn verblijf houdt.

— De lord-luitenant van Ierland heeft goedgevonden, den kolonel *Verner*, een aanzienlijk protestantsch landeigenaar in het graafschap Tyrone, en die onlangs op nieuw als vertegenwoordiger voor Armagh in het parlement benoemd is, uit zijne betrekkingen als vrederegter en als gedeputeerd-luitenant voor Tyrone te ontslaan, en wel omdat hij, aan den publieken maaltijd, tijdens zijne verkiezing gegeven, een toast op het gevecht bij het dorp the Diamond, in September 1795, had ingesteld, in welk gevecht de protestanten van het graafschap Armagh de roomsche katholijke zoogenaamde Verdedigers, die toenmaals het leven en de bezittingen van andersdenkenden gewapenderhand bedreigden, eene blijvende nederlaag hebben toegebracht. — De klagten wegens de mishandelingen en bedreigingen, aan welke de protestanten in het graafschap Sligo zijn blootgesteld, blijven nog altijd voortduren. Verscheiden menschen zouden zelfs de nieuwe slagtoffers van moorddadige aanvallen geworden zijn.

— Gedurende de laatste dagen hebben op de westkust van Engeland en op de iersche kusten zware stormen uit het Z. W. gewoed, waardoor eenige schepen schade geleden hebben.

— De voorgestelde schikkingen ten opzigte der mexicaansche schuld zijn aangenomen, en de bepalingen deswege tusschen de commissie uit de houders dier fondsen ter eener en den mexicaanschen gezant en de agenten ter andere zijde, vastgesteld, waarbij echter onder het oog gehouden moet worden dat die overeenkomst alleen toepasselijk is op zoodanige houders die aan de commissie volmacht gegeven hebben om uit hunnen naam te handelen.

GRAANMARKT

TE AMSTERDAM.

Van Maandag 18 *September.*

TARWE. — Pools. en witte inlandsche prijshoudend; mode soorten bedongen gehouden 128 pd. witte Pools. *f* 280; 125 pd. p. o. dito *f* 263; 125 pd. mixed bl. *f* 218; 128 pd. o. Vriess. *f* 220; 122, 123 pd. j. dito *f* 190, 192; 122 pd. o. dito *f* 205; 128 pd. o. Zeeuws 222.

ROGGE. — Met veel handel en ruim prijshoudend: 119 pd. Manheim *f* 147 bij groote partij; 123 pd. j. Munst. *f* 146; 121, 122, 123 pd. j. Drents. *f* 142, 146, 148; 119 pd. dito *f* 138; 127 pd. n. Zeeuws. *f* 165; 116 pd. Pruiss. *f* 140.

GARST. — Prijshoudend: 103, 104 pd. Old. wint. *f* 110, 112, 114.

HAVER. — Iets beter: 87, 88 pd. f. Vriess. *f* 90, 91; 88, 90, 92 pd. dikke *f* 90, 92, 94.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (18 *September*) werden de volgende fondsen verhandeld: Werkel. Schuld 2½ pCt. 52 15/16, 13/16, 1/4; dito 5 pCt. 101 15/16, 101; Kansb. 22 3/8, 9/16, 1/2; Amort.-Synd. 4½ pCt. 93 1/2, 5/8, 11/16, 5/8; dito 3½ pCt. 75½, ⅞; Handelm. 157½, 159⅛, 158⅝, 159¼, 159¼; Oost-Indie 5 pCt. 98¾; Ardoins van 85 £ 18½, 7/8, ½; Met. 5 pCt. 100½, ⅝; Col. 20⅛, 19 15/16.

*** Binnen de Stad *Geertruidenberg*, Provincie *Noord-Brabant*, is, door vertrek naar elders, komen te vacceren, de betrekking van STADS MEDICINÆ-DOCTER, CHIRURGIJN en VERLOSKUNDIGE, tegen eene vaste Jaarwedde van *f* 295,—, die genegen mogten wezen en geregtigd tot het uitoefenen van gemelde vakken, vervoegen zich ten spoedigste in Persoon of met *gefrankeerde* Brieven, vergezeld van de noodige bewysstukken, bij den Heer VERKOUTEREN, Burgemeester aldaar.

Geertruidenberg, 18. September 1837.

Op last van het Plaatselijk Bestuur,
BLANKERS PASQUÉ.

VOOR HET RIJK.

Amortisatie-Syndicaat.

Administratie der Domeinen, Wegen, Vaarten, enz.

PROVINCIE NOORD-BRABAND. EERSTE RESSORT. AGENTSCHAP ROZENDAAL.

OPENBARE AANBESTEDING.

De Agent van het Domein te *Rozendaal*, zal, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, al of niet in tegenwoordigheid van den Heer Inspecteur der Domeinen in het eerste Ressort, en ten overstaan van den Heere Burgemeester der gemeente *Rozendaal*, op Vrijdag den 22. September 1837, des voormiddags ten 11 ure, ten Raadhuize aldaar, in het openbaar aan den minsteischende aanbesteden:

Het BOUWEN van een POLHUIS met daartoe behoorende REGLEMENT-, TARIEF- en WAARSCHUWINGEN, op den Eersten Zijtak des grooten Wegs der eerste klasse, N°. 5, gedeelte van *'s Prinsenhage* tot de Vesting *Bergen-op-Zoom*, in de nabijheid der Limiet tusschen de gemeenten *Wouw* en *Rozendaal*, ter hoogte van de *Boterstraat*.

De Bestekken en Voorwaarden dezer Aanbesteding liggen ter lezing: te Bergen-op-Zoom bij A. de Bruin, in den Prins van Luik; te Wouw bij Willems, in de Kroon; te Steenbergen bij N. van Meel, in het Huis van Negotie; te Dinteloord bij J. Herselman, in den Gouden Leeuw; te Willemstad bij van Wezel, in de Oranje Societeit, te Fijnaart bij Gageldonk, te Gastel bij G. Blankers; te Zevenbergen bij H. H. Kleerstijder, in het Schippershuis; te Klundert bij Schallenkamp, in de Oranje Societeit; te Raamsdonk bij J. Knaap, in het huis van Dijl; te Breda bij Kuijpers, in de stad Diest; te Etten bij M. Oomincx, in de Zwaan; te Rozendaal bij Adriaan Kuijpers, in den Roskam en bij C. Buijsen, in de Zwaan, en voorts ten kantore van den Agent voornoemd te Rozendaal; zullende wijders nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Opziener der Groote wegen L. van der Pluijm, te Rozendaal.

De Agent voornoemd,
P. SIX.

Verkooping van Onroerende Goederen.

De Notaris VERKOUTEREN, te *Geertruidenberg*, zal aldaar, ten behoeve der Erfgenamen van wijlen Vrouwe M. C. G. DE WEERT, laatst Weduwe van den Heer M. J. F. VAN TETS, op Maandag den 18. September 1837, des avonds ten *zes* ure, ten Herberge van de Kinderen VENIS, ter Isser veilen, en op Maandag den 25. dierzelfde maand, aan den meestbiedenden Verkoopen:

De onverdeelde helft in *zes* Blokken uitmuntend goed HOOILAND, gelegen in het Polderije, bekend als herkomstig van wijlen Mevrouw VAN DER MOER, gelegen buiten den *Amalia-Polders-Zeedijk*, onder de Gemeente *Drimmelen*, en jaarlijks den 3. Mei, bij Publieke Verpachting, opbrengende ongeveer *f* 350,—

Nader onderrigt ten deze te bekomen, bij hem Notaris, bovengemeld.

Te Breda, bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.